

ки», подібні до «Дами від Максима» (20).

У буремному 1905-му році С.Бердяєв знову повернувся до проблем українського театру, його нелегкого становища. «Хоча нам вже вдалося відвоювати, — пише він, — можливість публічної постановки спектаклів рідною мовою й українська сцена висунула за чверть століття цілу плеяду незрівнянних за талантом і виучкою артистів, котрі приводили у захоплення всю інтелігентну Росію, що ж до репертуару, він, на жаль, і сьогодні не на висоті. Малоруські переклади зарубіжних і російських класиків-драматургів, як і поетів, белетристів, до цього часу, безумовно, заборонені...» (21).

«Серед молодих труп, — пише Бердяєв, — розумні, сумлінні й енергійні організатори змогли висунути дві-три, які залишилися вірними традиціям блискучого періоду. Такими я вважаю антрепризи Суходольського і Гайдамаки. Оскільки сцена поки є єдиним культурним знаряддям в руках у малоросів, ми повинні відноситися до неї з любов'ю та інтересом, всіляко заохочуючи навіть щонайменші починання й здібних діячів.

Пробним каменем для будь-якої української трупи я вважаю виконання нею, з одного боку — п'єси з музикою і танцями, а з другого — нестямної мелодрами. На цій підставі я відвідав два спектаклі — «Запорожець за Дунаєм» Гулака-Артемівського і «Страшна розплата» п.Бабіної. Актори п. Гайдамаки з честю вийшли з обох випробувань, хоч більша частина їх — маловідома молодь. З початку спектаклю і до кінця я відчував тверду руку досвідченого режисера, дисциплінований ним персонал, доскональне знання ролей, загальне вміння вільно триматися на сцені, повна відсутність заминок, стрункий ансамбль, чудовий хор, незвичайні танцюристи, гармонічна взаємодія співаків, танцюристів і оркес-

тра. Все це до певної міри спокутує відсутність крупних акторів та акторок. Жінки в трупі, безумовно, більш талановиті, ніж чоловіки». Стосовно «Страшної розплати», то Бердяєв вважає, що це — дуже слабка п'єса, але режисерська частина і тут — бездоганна. У кожному разі трупі вдалося з цієї, нікчемної у літературному відношенні п'єски створити дещо. А це вже чимала заслуга. (22)

Не з усіма оцінками, висновками С.Бердяєва можна погодитись. Але одне безперечно: його театральні огляди цікаві, змістовні, це — гідний внесок в українське театрознавство. Час вже повернути значну літературно-мистецьку спадщину цієї визначної людини українській культурі.

Використані джерела і література:

- (1) «Жизнь и искусство», 17.XI.1896.
- (2) Там же, 4.XII.1899.
- (3) Там же, 4.XII.1899; «Киевские отклики», 4.XII.1905.
- (4) «Жизнь и искусство», 4.XII.1899.
- (5) «Буковина», 27.VII.1897, № 166.
- (6) «Жизнь и искусство», 1.XI.1896; 21.I.1897.
- (7) «Громадський голос», 26.V.1906 №119.
- (8) «Жизнь и искусство», 4.XII.1899.
- (9) Там же.
- (10) Там же, 31.I.1900.
- (11) Там же, 4.XII.1899.
- (12) Там же, 20, 21.XII.
- (13) Там же, 14.XII.
- (14) Там же, 13, 16.XII.
- (15) Там же, 13.XII.
- (16) Там же, 7.XII.
- (17) Там же.
- (18) Там же, 20.XII.
- (19) Там же, 13.XII.
- (20) Там же, 8.XII.
- (21) «Киевские отклики», 10.XI.1905.
- (22) Там же.

Фестиваль українського кіно в Польщі

З 5 по 13 вересня у Гданську (Республіка Польща) відбулися Дні України. У програмі Днів — III фестиваль українських фільмів у Троймісті (Гдиня, Гданськ, Сопот), виставки «Україна сьогодні», «Традиційне народне мистецтво України» та виставки робіт членів творчих об'єднань «КУМ» (м.Львів) і «Човен» (м.Одеса), а також конференція істориків і політологів «Україна між Сходом і Заходом» та конференція біохіміків.

Як і два попередні кінофестивалі, які відбулися в 1996 та 1997 роках, III кінофестиваль проведено з ініціативи Генерального Консульства України в Гданську, радіомовної компанії «Еска-Норд» (Польща) Міністерства культури і мистецтв України та Міністерства культури і мистецтв Республіки Польща за підтримки Посольства України в Польщі. Художнім керівником кінофестивалю знову виступив відомий польський кінорежисер Єжи Гофман.

Делегація українських кінематографістів 11 вересня взяла участь у церемонії урочистого відкриття III Днів України в Центральному залі міської ратуші «Двір Артуса». Під

Актриса Юлія Волчкова та польський кінорежисер Єжи Гофман.

час кінофестивалю показано художні фільми «Принцеса на бобах» (режисер Вілен Новак), «Секретний ешелон» (режисер Ярослав Лупій) — обидва виробництва Одеської кіностудії, «Приятель небіжчика» (режисер В'ячеслав Криштофович), «Юденкрайз, або Вічне колесо» (режисер Василь Домбровський), «Вальдшнепи» (режисер Олександр Муратов) виробництва Національної кіностудії імені Олександра Довженка. Крім цього, представлена програма анімаційних фільмів: «Ходить гарбуз по городу», «Грицеві писанки», «Ру-

кавичка», «Коза-дереза», «Як козачки в хокей грали». Очолив делегацію українських кінематографістів Мазяр Микола Павлович, начальник Управління кінематографії Мінкультури. Члени делегації: Волчкова Юлія — актриса театру і кіно, Миргородський Дмитро — актор театру і кіно, Володимир Губа — композитор, Вілен Новак — кінорежисер.

У Днях української культури взяв участь заступник Голови Національної Ради України з питань телебачення і радіомовлення Микола Слободян, секретар Спілки кінематографістів України, заступник Генерального директора Національного центру Олександра Довженка Сергій Тримбач, письменник Микола Рябчук, народні депутати Верховної Ради України.

Українські кінематографісти взяли участь у прес-конференції, дали численні інтерв'ю кореспондентам телебачення, газет та журналів Гданська і Республіки Польща. Мали ділові зустрічі з керівниками кінематографії і телекомпаній Республіки Польща, обговорили стан і перспективи співробітництва між кінематографіями України і Польщі.

Кореспондент «Кіно-Театру».